

НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НЕПОВНОЛІТНІХ

Юськів Н.В., к.ю.н., асистент

*Інститут права та психології Національного університету «Львівська політехніка»,
вул. Князя Романа, 1/3, м. Львів, Україна
natalius2008@ukr.net*

У статті досліджено проблеми прав неповнолітніх як вищої вікової категорії дітей від 14 до 18 років. Обґрунтовано, що неповнолітні виступають спеціальними суб'єктами права. Усі правові проблеми, що пов'язані з правами неповнолітніх, виокремлено в дві групи: недосконале правове регулювання в національній системі права та забезпечення реалізації прав, які визначено в законодавстві.
Ключові слова: неповнолітні, діти, права людини, охорона прав неповнолітніх, захист прав неповнолітніх.

НАЦИОНАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ПРАВ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ

Юськів Н.В.

*Інститут права і психології Національного університету «Львівська політехніка»,
ул. Князя Романа, 1/3, м. Львів, Україна
natalius2008@ukr.net*

В статье исследованы проблемы прав несовершеннолетних как высшей возрастной категории детей от 14 до 18 лет. Обосновано, что несовершеннолетние выступают специальными субъектами права. Все правовые проблемы, связанные с правами несовершеннолетних, выделены в две группы: несовершенное правовое регулирование в национальной системе права и обеспечение реализации прав, определенных в законодательстве.
Ключевые слова: несовершеннолетние, дети, права человека, охрана прав несовершеннолетних, защита прав несовершеннолетних.

NATIONAL ISSUES OF LEGAL REGULATION OF RIGHTS OF MINORS

Yuskiv N.V.

*Institute of law and psychology, National university "Lviv Polytechnic", str. Kniaz Roman, 1/3, Lviv, Ukraine
natalius2008@ukr.net*

The article states that the legal remedies at the national level were the first line of protection of the rule of law and human rights. Juveniles act as special subjects of law being endowed with special legal status. One of the key elements of the legal status is the institute of human rights.

It is determined that all the problems related to the rights of minors should be classified into the two groups.

The first one is caused by inadequate regulation of the national system of law. Basic Law of Ukraine determines many human rights but deliberately children's rights are regarded in art. 51, which establishes that the family and childhood are protected by the state; art. 52 stating that children are equal in their rights and freedoms, providing protection of the child from violence and exploitation and the right of children deprived of parental care, maintenance and upbringing of the state; art. 43 establishing the fact that the employment of minors in hazardous to their health conditions is prohibited. The author believes that the determination of only those special rights is not enough. There is no need to allocate special rights of minors between the ages of 14 and 18 in the Basic Law, because they fall within the general category of children and should be provided with special protection and care. However, given the characteristics of minors as a demographic group and the fact that these individuals form their own identity, consciousness and develop as personalities for future adult life in society, the state is required to provide some support for this category for painless and effective socialization. This function of the state should also be defined in the legislation.

It is proposed to supplement art. 51 of the Constitution, after the words "family, childhood, motherhood, and fatherhood are protected by the state" with the following words: "The state guarantees the best protection of rights and freedoms of the child". In turn, the beginning of art. 52 shall read as follows: "Every child has a guaranteed right to special care and assistance. The state provides conditions for the full and harmonious development of the child, facilitates the preparation of the child for responsible life in society".

It is determined that the second group of issues related to minors are issues of exercise of the rights defined in the legislation. It is important to legislatively emphasize the importance of these rights not only by means of state support but also by creation of appropriate mechanisms to exercise rights. Today, unfortunately, there is a great "void" between the declared rights and real rights of minors. Rights and freedoms become formal, as they are devoid of real content.

Key words: juveniles, children, human rights, protection of rights of minors, defense of rights of minors.

Найбільш вразливими суб'єктами права є діти. Вказане зумовлює необхідність спеціального дослідження прав дітей та аспектів правового регулювання таких прав у сучасних умовах в Україні. Державна політика в цій сфері носить певний декларативний характер, не сприяють повній реалізації

міжнародних стандартів у цій сфері також сучасні економічні й військово-політичні проблеми. На нашу думку, корисним для науки й практики буде дослідження прав різних категорій дітей, оскільки на кожному віковому етапі розвитку діти мають різні правові та соціальні проблеми, які повинні враховувати держава, система права й суспільство. Тому сконцентруємося на такій віковій категорії дітей, як неповнолітні (від 14 до 18 років), які, як і всі діти, є вразливими, однак у недалекому майбутньому отримають повний загальний соціальний і правовий статус. Відповідно, державна політика має націлюватися на підготовку неповнолітніх до самостійного життя на принципах поваги до права загалом, прав і свобод громадян, рівності, справедливості, солідарності тощо. Л.Ф. Кривачук наголошує: «Умови життєдіяльності молоді дуже часто є несприятливими саме для неповнолітніх через обмежені можливості у сфері освіти, професійної підготовки, продуктивної зайнятості, охорони здоров'я та соціального обслуговування. Протягом останніх років в Україні зберігається тенденція щодо погіршення стану здоров'я неповнолітніх, збільшується кількість дітей-інвалідів, що пов'язано з впливом різних негативних чинників соціально-економічного, екологічного й психічного характеру. Невпинно зростаючі прогресивні вимоги соціального середовища спричинили масове психоемоційне напруження. І як наслідок маємо збільшення форм саморуйнівної поведінки неповнолітніх: алкоголізм, наркотизацію, зловживання психоактивними речовинами, ВІЛ/СНІД, проституцію, суїцид тощо. До того ж поширеними є такі негативні явища в середовищі неповнолітніх, як правопорушення та злочинність, бродяжництво й жебрацтво, дитяча бездоглядність. Зростає кількість неблагополучних сімей, відповідно, збільшується кількість дітей, позбавлених батьківського піклування. Поширене також таке явище, як «соціальне сирітство» [1, с. 9].

Тому для успішного розвитку держави політика у сфері неповнолітніх має спрямовуватися на забезпечення, охорону й захист їх прав і свобод, є потреба в нових підходах до виховної та освітньої сфери.

Отже, актуальність теми обумовлюється двома обставинами: 1) загальною суспільною ситуацією в сучасній Україні, пов'язаною із загостренням проблем соціальної адаптації неповнолітніх, проблем, які зумовлені викликами інформаційного суспільства (комп'ютерною залежністю, негативним впливом засобів масової інформації, ігроманією тощо), поширенням наркоманії, алкоголізму серед молоді тощо; 2) необхідністю подальшої поглибленої теоретичної розробки цієї теми у вітчизняній правовій науці, яка донедавна розглядала проблему правового статусу неповнолітніх переважно в межах окремих галузей права (сімейного, трудового, кримінального тощо). Причому найчастіше ця проблема в юридичній науці піднімалася в площині практичного застосування.

Проблематика, пов'язана з особливими правами дитини, досліджувалася фахівцями в галузі юриспруденції, такими як Н.М. Крестовська, Л.Ф. Кривачук, Н.М. Оніщенко, Н.М. Опольська, О.Ф. Скакун та інші. Проте з огляду на широкомасштабність проблематики й новітні тенденції її правового регулювання залишається низка недосліджених теоретичних проблем.

Метою статті є аналіз прав неповнолітніх як старшої категорії дітей та аналіз проблем, пов'язаних з ефективною реалізацією їх прав.

Права людини є найбільш актуальною проблемою сучасної юриспруденції. Правові засоби захисту на національному рівні стали першою лінією захисту верховенства права та прав людини. Права людини, на переконання А.Г. Бережнова, – це «певний мінімум загальносоціальних (у межах окремого суспільства), загальнолюдських і загальнодемократичних вимог до правового й соціального стану кожної особистості, реалізація яких повинна та може забезпечуватися в будь-якому суспільстві незалежно від особливостей його соціально-правової системи» [2, с. 173]. При цьому підкреслимо цінність твердження цитованого автора в тому контексті, що права людини є певним мінімумом, який має забезпечуватися кожною державою сучасного історичного типу, оскільки цього вимагає цивілізаційний розвиток людства. З огляду на широкий спектр проблематики, яка вміщає питання прав людини, вважаємо за доцільне проаналізувати окремі складові інституту прав людини, зокрема, права неповнолітніх.

Неповнолітні виступають спеціальними суб'єктами права, оскільки вони наділені спеціальним правовим статусом. Безперечно, одним з основних елементів правового статусу є інститут прав людини. Деякі дослідники певним чином отожднюють, поєднують права людини та права неповнолітніх, вказуючи, що для цієї категорії суб'єктів більшість основних прав людини змістовно нічим не відрізняються від прав повнолітніх осіб. Інша ж група таких прав певним чином специфікується, конкретизується [3, с. 28]. Необхідно уточнити це твердження в аспекті

спеціальності прав неповнолітніх, оскільки вони як особлива старша вікова група дітей наділяються притаманними лише їм правами. Такі права наведено в спеціальних міжнародних документах, насамперед у Конвенції про права дитини. Також у сучасній державі соціально-демократичної орієнтації охорона й захист прав неповнолітніх визначається на внутрішньодержавному рівні.

Усі проблеми, пов'язані з правами неповнолітніх, на нашу думку, слід виокремити в дві групи.

Перша група – проблеми щодо прав неповнолітніх, які спричиняються недосконалим правовим регулюванням у національній системі права, оскільки, як зазначає О.І. Вінгловська, «у сучасних умовах головного значення набуває не розробка нових міжнародних стандартів прав людини, як це мало місце в попередні роки, а проведення в життя вже прийнятих стандартів шляхом їх включення в національне законодавство, а також здійснення міжнародних засобів імплементації» [4, с. 7]. Законодавство в правовій державі має ґрунтуватися на принципах поваги до прав і свобод громадянина, ефективно здійснювати правове регулювання суспільних відносин. В.Я. Тацій підкреслює: «Побудова й функціонування правової демократичної держави не може відбуватися без існування ефективної законодавчої бази, яка б належним чином регулювала й охороняла суспільні відносини» [5, с. 29].

Законодавчі норми щодо прав неповнолітніх відповідають державній політиці насамперед у соціальній сфері. Принципи її знаходимо в Конституції України, у якій держава визначається як правова й соціальна, а людська гідність – як найвища цінність. Одним із напрямів державної соціальної політики є забезпечення державної підтримки сім'ї, материнства, батьківства й дитинства. З огляду на це положення політику щодо неповнолітніх можна визначити як частину внутрішньої політики держави, особливий вид соціальної діяльності, врегульованої нормами міжнародного й національного права, спрямованої на ефективне забезпечення прав і законних інтересів неповнолітніх. Як бачимо, державна правова політика щодо неповнолітніх є комплексним питанням та вказує на багатоскладовість цієї проблеми, з-поміж аспектів якої вирізняються права неповнолітнього, сімейні відносини, освітні й виховні проблеми тощо.

Основою законодавчої бази є Конституція України. Основний Закон України визначає багато прав людини, проте цілеспрямовано щодо дитини виділено такі норми: ст.51, яка закріплює, що сім'я й дитинство охороняються державою; ст.52, у якій встановлено, що діти рівні у своїх правах і свободах, охорону дитини від насильства й експлуатації та право дитини, позбавленої батьківського піклування, на утримання й виховання з боку держави; ст.43 про те, що використання праці неповнолітніх на небезпечних для їхнього здоров'я роботах забороняється. Вважаємо, що визначення лише цих спеціальних прав не достатньо. Важливо саме в Конституції України як Основному Законі нашої держави проголосити принцип найкращого забезпечення прав і свобод дитини, у тому числі неповнолітніх, який визначено як вагомий міжнародний стандарт у п.1 ст.3 Конвенції про права дитини (далі – Конвенція), право на особливе піклування й допомогу та право повного й гармонійного розвитку особи дитини, які зазначені в Преамбулі Конвенції.

Вважаємо, що в Основному Законі України немає необхідності виділяти спеціальні права саме неповнолітніх осіб у віці від 14 до 18 років, оскільки вони підпадають під загальну категорію дітей та повинні забезпечуватися особливою охороною й піклуванням. Проте з огляду на особливості неповнолітніх як демографічної групи, а також те, що ці особи формують власну індивідуальність і свідомість, розвиваються як особистості для майбутнього свідомого життя в соціумі, з боку держави необхідна певна підтримка саме цієї категорії осіб для безболісної й ефективної соціалізації особистостей. Така функція держави також повинна визначатися в законодавстві.

Тому пропонуємо ст.51 Конституції України після слів «сім'я, дитинство, материнство й батьківство охороняються державою» доповнити таким положенням: «Держава гарантує найкраще забезпечення прав і свобод дитини». У свою чергу початок формулювання ст.52 варто викласти в такій редакції: «Кожній дитині гарантується право на особливе піклування та допомогу. Держава забезпечує умови повного й гармонійного розвитку дитини, сприяє підготовці дитини до свідомого життя в суспільстві».

Проблема правового регулювання прав неповнолітніх є набагато глибшою, ніж внесення змін до конституційних норм. Сутність полягає в зміні підходів до основної концепції правового регулювання. Сучасна правова політика націлена на охорону та захист аналізованої категорії, хоча й у цьому є безліч прогалин. Вважаємо, що правова політика у сфері неповнолітніх повинна ґрунтуватися на забезпеченні неповнолітньому можливостей вільного розвитку своєї особистості,

стимулюванні осіб до ефективного «входження» в правову й суспільну реальність. Шляхом освітніх, правовиховних, правоповажних механізмів як суспільство, так і держава повинні створювати повні можливості для реалізації прав неповнолітніх.

Завданням спеціального законодавства про охорону дитинства є розширення соціально-правових гарантій дітей, забезпечення фізичного, інтелектуального, культурного розвитку молодого покоління, створення соціально-економічних та правових інститутів із метою захисту прав і законних інтересів дитини в Україні [6].

З прийняттям спеціального законодавства, здавалося б, відкрилися можливості докорінного перегляду підходів до правового регулювання та наукового осмислення проблем, що стосуються правового статусу неповнолітніх. Вони повинні сформулювати загальне розуміння цих проблем, увагу й інтерес до них. Однак життя показало, що сучасне суспільство ставиться до цих питань досить неоднозначно. Правова політика щодо неповнолітніх є частиною, що формується з огляду на цілі, завдання й принципи державної ювенальної політики. На сьогодні суспільство усвідомило необхідність нових підходів до виховання підростаючого покоління, покликаною в недалекому майбутньому здійснювати управління країною, покоління, що має активну життєву та високу громадянську позицію, здатне й готове прийняти на себе відповідальність за долю батьківщини. Тому від декларацій у законодавстві суспільство готове перейти до реального забезпечення індивідуального розвитку та становлення підростаючого покоління.

Досліджувану правову політику, на нашу думку, варто розділити на дві групи: загальну правову політику щодо неповнолітніх, яка повинна відображати загальні інтереси, потреби й права всіх без винятку осіб до 18 років, та спеціальну правову політику певних груп неповнолітніх, яка стосується різних соціальних і вікових груп неповнолітніх.

Правова політика повинна спрямовуватися насамперед на такі аспекти:

- вивчення становища неповнолітніх в окремих сферах суспільних відносин;
- здійснення контролю за їх добробутом;
- аналіз на цій основі відповідного законодавства, оцінку його ефективності;
- проведення корекції правового статусу неповнолітніх у разі виникнення такої необхідності;
- розробку й прийняття нового законодавства, відповідного сучасним соціальним, політичним та економічним умовам, щодо осіб, які не досягли 18-річного віку.

Сім'я є найближчим оточенням неповнолітнього, що знаходиться з ним від народження, тому саме вона закладає підвалини соціально-правової орієнтації особи. Виховна функція родини спрямована на формування й розвиток особистості дитини, її соціалізацію, на підготовку дитини до широкого людського спілкування та співпраці в різноманітних колективах [7, с. 45].

З огляду на вищезазначену комплексність проблеми правового регулювання прав неповнолітніх важливим є прийняття нормативного акта щодо статусу сім'ї, у якому було б визначено соціально-економічні й правові гарантії, а також ключові принципи охорони сім'ї як основного агента соціалізації неповнолітнього. Поки що це питання не отримало вирішення на національному рівні.

Другою групою проблем, пов'язаних із правами неповнолітніх, є питання забезпечення реалізації прав, які визначено в законодавстві. Доцільно на законодавчому рівні підкреслити значущість цих прав шляхом не лише сприяння держави, а й створення відповідних механізмів для реалізації прав. Л.Д. Воеводін стверджує, що охорона основних прав громадян полягає не лише й не стільки в їх захисті від можливих порушень, скільки в забезпеченні умов і засобів для фактичного користування ними кожним громадянином [8, с. 34-37].

На сьогодні, на жаль, є велика «прірва» між декларованими правами та реальними правами неповнолітніх, хоча ця проблема носить загальний характер і стосується однаковою мірою всіх осіб. Слід акцентувати увагу на тому, що, говорячи про стандарти прав неповнолітніх, їх необхідно розуміти як такі, що мають універсальний і загальний характер. Не окрема держава сама по собі, винятково й самостійно визначає зміст, глибину та реальні обсяги втілення основних прав і свобод, а суспільство, його економічна, соціальна, політична, духовна структури в цілісності та єдності. Ось чому досить значне реальне звуження сфери реалізації того чи іншого права часом відбувається зовсім не з вини держави, а з причин, що від нього безпосередньо не залежать. Обмеження деяких

прав і свобод, яке відбувається подібним чином, є неправомірним у тому сенсі, що юридично проголошені й гарантовані такі права через важкі кризові умови, що склалися в економіці та негативно позначаються на сфері соціально-особистісних, політичних та інших прав, або зовсім не реалізуються, або реалізуються непослідовно й неповно. Інакше кажучи, ці права та свободи набувають формального характеру, оскільки є позбавленими реального змісту. Відомо, що певні тенденції вказаного стану прослідковуються також в Україні, у тому числі в аспекті охорони й забезпечення прав неповнолітніх.

Неповнолітні є спеціальними суб'єктами права, потребують захисту та охорони з боку держави. Правові засоби захисту на національному рівні стали першою лінією захисту верховенства права й прав людини.

На сьогодні існують дві групи проблем у сфері правового регулювання прав неповнолітніх. Перша група питань пов'язується з недосконалим регулюванням у національній системі права. Пропонуємо ст.51 Конституції України після слів «сім'я, дитинство, материнство й батьківство охороняються державою» доповнити таким положенням: «Держава гарантує найкраще забезпечення прав і свобод дитини». У свою чергу початок формулювання ст.52 варто викласти в такій редакції: «Кожній дитині гарантується право на особливе піклування та допомогу. Держава забезпечує умови повного й гармонійного розвитку дитини, сприяє підготовці дитини до свідомого життя в суспільстві».

Визначено, що другою групою проблем, пов'язаних із неповнолітніми, є питання забезпечення реалізації прав, які визначено в законодавстві. Необхідно на законодавчому рівні підкреслити значущість цих прав шляхом не лише сприяння держави, а й створення відповідних процесуальних, політичних, економічних та освітньо-виховних засобів для реалізації прав.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кривачук Л.Ф. Державна молодіжна політика з питань неповнолітніх в Україні : (державно-управлінський аспект) : монографія / Л.Ф. Кривачук ; Міністерство фінансів України, Львівська державна фінансова академія. – Львів : ДЦФА, 2009. – 240 с.
2. Бережнов А.Г. Политика и права человека / А.Г. Бережнов // Политология : курс лекций / под ред. М.Н. Марченко. – М. : Изд-во МГУ, 1993. – 225 с.
3. Войцеховська Ю.А. Права дитини в контексті прав людини / Ю.А. Войцеховська // Стан, проблеми, перспективи : зб. наукових праць / ред. М.Л. Головка. – К. : АПСВ, 1998. – Ч. 2. – 130 с.
4. Вінгловська О.І. Імплементация міжнародних стандартів прав дитини в національному законодавстві України : автореф. дисер. на здоб. наук. ступ. канд. юрид. наук зі спец. 12.00.11. «Міжнародне право» / О.І. Вінгловська ; Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – К., 2000. – 18 с.
5. Тацій В.Я. Проблеми застосування кримінального законодавства України та шляхи його вдосконалення / В.Я. Тацій // 10 років чинності Кримінального кодексу України : проблеми застосування, удосконалення та подальшої гармонізації із законодавством європейських країн : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 13-14 жовт. 2011 р. / [редкол. : В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін.]. – Х. : Право, 2011. – С. 27-31.
6. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 30. – Ст. 142.
7. Якубова Ю.М. Проблемні сім'ї : діти і батьки. / Ю.М. Якубова, О.Г. Антонова-Турченко, Г.В. Святненко, М.М. Московка. – К. : Вид-во «Студцентр», 1998. – 138 с.
8. Воеводин Л.Д. Юридические гарантии конституционных прав и свобод в социалистическом обществе / Л.Д. Воеводин. – М. : Изд-во МГУ, 1987. – 343 с.

REFERENCES

1. Kryvachuk, L.F. (2009), *Derzhavna molodizhna polityka z pytan nepovnolitnikh v Ukrayini : (derzhavno-upravlinskiy aspekt) : monohrafiya* [State youth policy for minors in Ukraine (public-administrative aspect) : monography], DTsFA, Lviv, Ukraine.

2. Berezhnov, A.G. (1993), "Politics and human rights, Politology : lectures", Izd-vo MGU, Moscow, Russia.
3. Voytsekhovska, Yu.A. (1998), "The rights of the child in the context of human rights", *Stan, problemy, perspektyvy : zb. naukovykh prats* [State, problems and prospects : coll. scientific papers], APSV, vol. 2, Kyiv, Ukraine.
4. Vinhlovska, O.I. (2000), "Implementation of international standards of child rights in national legislation of Ukraine", Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.11, Institute of international relations of Kyiv National Taras Shevchenko university, Kyiv, Ukraine.
5. Tatsiy, V.Ya. (2011), "The problems of criminal law of Ukraine and ways of its improvement", *10 rokiv chinnosti Kriminalnogo kodeksu Ukrayiny : problemy zastosuvannya, udoskonalennya ta podalshoyi garmonizatsiyi iz zakonodavstvom evropeyskykh krayin : materialy mizhnar. nauk.-prakt. konf.* [10 years into force of the Criminal Code of Ukraine : problems of application, improvement and further harmonization of European legislation : materials of intern. scientific-practic. conf.], Pravo, October 13-14, 2011, Kharkiv, Ukraine pp. 27-31.
6. "On Protection of Childhood" : Law of Ukraine of 26.04.2001 № 2402-III, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2001, no. 30, art. 142.
7. Yakubova, Yu.M., Antonova-Turchenko, O.G., Svyatnenko, G.V. and Moskovka, M.M. (1998), *Problemni simyi : dity i batky* [Problematic families : children and parents], Vyd-vo «Studtsentr», Kyiv, Ukraine.
8. Voevodin, L.D. (1987), *Yuridicheskie harantii konstitutsionnykh prav i svobod v sotsialisticheskoy obshchestve* [Legal guarantees of constitutional rights and freedoms in a socialist society], Izd-vo MGU, Moscow, Russia.

УДК 343.241.01 (477-11): 343.2(436) "1855/1918"

ПОРЯДОК ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ ВИЩИМ КРАЙОВИМ СУДОМ У ЛЬВОВІ (1855-1918 РР.)

Едер П.Т., аспірант

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, Україна
askold100@mail.ru*

Досліджено порядок та особливості розгляду кримінальних справ Вищим крайовим судом у Львові (1855-1918 рр.). Визначено, що Вищий крайовий суд у Львові не мав можливості скасовувати вироки в кримінальних справах нижчих судів, проте це аж ніяк не свідчить про обмеженість його компетенції в кримінальному судочинстві Галичини. Крім того, що він мав право замінити покарання, призначене судом першої інстанції, до його повноважень належав нагляд за кримінальними судами його округу, розгляд скарг щодо передання кримінальної справи в суд та з приводу відновлення кримінального провадження, організація формування суду присяжних тощо. Це вказує на важливе значення Вищого крайового суду в судочинстві тогочасної Галичини.

Ключові слова: кримінальні справи, Вищий крайовий суд, апеляційна інстанція, Галичина, Австрійська імперія.

ПОРЯДОК И ОСОБЕННОСТИ РАССМОТРЕНИЯ УГОЛОВНЫХ ДЕЛ ВЫЩИМ КРАЕВЫМ СУДОМ ВО ЛЬВОВЕ (1855-1918 ГГ.)

Эдер П.Т.

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Университетская, 1, г. Львов, Украина
askold100@mail.ru*

Исследован порядок и особенности рассмотрения уголовных дел Высшим краевым судом во Львове (1855-1918 гг.). Определено, что Высший краевой суд во Львове не имел возможности отменять приговоры в уголовных делах низших судов, однако это никоим образом не свидетельствует об ограниченности его